

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Κρατικά Βραβεία Λογοτεχνίας για εκδόσεις του έτους 2010

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ανακοινώνουν τα αποτελέσματα του διαγωνισμού για τα Κρατικά Βραβεία Λογοτεχνίας για εκδόσεις του έτους 2010:

1. ΠΟΙΗΣΗ:

Το Κρατικό Βραβείο Ποίησης για εκδόσεις 2010, μετά από κατά πλειοψηφία απόφαση της Κριτικής Επιτροπής, απονέμεται εξίσου στο Λεωνίδα Γαλάζη για το έργο *Λοκριγκάνα* (εκδόσεις Γαβριηλίδης) και στον Αντρέα Χρίστου Πούλλο για το έργο *Η φάρμα των Ζώων ή Ο κυρ-Μέντιος διηγείται* (τα έργα αναφέρονται με την αλφαβητική σειρά των ονομάτων των ποιητών).

Σκεπτικά βράβευσης:

1. *Λοκριγκάνα:*

Το έργο επιτυγχάνει μια σύνθεση της ιστορίας με πρωτότυπο τρόπο και γλώσσα στιβαρή. Στόχος του ποιητή είναι να αποδομήσει, χάρη στην εξαγνιστική λειτουργία της ποίησης, τη σύγχρονη, κυρίως, πραγματικότητα που τον πληγώνει και τον συνθλίβει. Η συλλογή χαρακτηρίζεται από έντονη δραματικότητα και λυρισμό, με εμφανή τη διακειμενική του σχέση και τη συνομιλία του με σημαντικούς ποιητές. Το βιβλίο κάνει μια γενικότερη αναδρομή στην ιστορική εξέλιξη του τόπου και μέσω αυτής καυτηριάζει με υπαινικτικό τρόπο πράγματα και καταστάσεις της ιδιαίτερης πατρίδας του, καθώς και τους μηχανισμούς των κέντρων εξουσίας. Κύριο χαρακτηριστικό της ποίησής του είναι η αγωνία του για τον τόπο, χωρίς αυτό να επηρεάζει την καλλιτεχνική διάσταση του ποιητικού αποτελέσματος.

2. *Η φάρμα των Ζώων ή Ο κυρ-Μέντιος διηγείται:*

Το έργο παρουσιάζει μεγάλο αναγνωστικό ενδιαφέρον, αφού καταφέρνει να κατασκευάσει ένα είδος μίξης, συνδυάζοντας ταυτόχρονα πολλά διαφορετικά λογοτεχνικά είδη, χωρίς αυτά να είναι αποσυναρμολογημένα. Ο ποιητής κατορθώνει με άμεση, ζωντανή και συχνά σαρκαστική γλώσσα να οδηγηθεί σε ένα καθαρά οργανικό ποιητικό αποτέλεσμα. Η κοινωνική διάσταση της ποίησής του επιτυγχάνεται με αιφνίδιους συνδυασμούς και ανατροπές. Αξίζει, επίσης, να επισημανθεί η τόλμη του ποιητή στη χρήση των εικόνων, η οποία αποτελεί, εν τέλει, ένα από τα πιο αξιοπρόσεκτα επιτεύγματά του.

Βραχεία λίστα (επικρατέστερα έργα) στην Κατηγορία Ποίηση:

- ◆ Λεωνίδα Γαλάζη, *Λοκριγκάνα* (εκδόσεις Γαβριηλίδης)
- ◆ Αντρέα Χρίστου Πούλλο, *Η φάρμα των Ζώων ή Ο κυρ-Μέντιος διηγείται*
- ◆ Μιχάλη Παπαδόπουλου, *Έλικας φανταστικού ελικοπτήρου* (εκδόσεις Φαρφουλάς)
- ◆ Ευτυχίας Παναγιώτου, *Μαύρη Μωραλίνα* (εκδόσεις Κέδρος)

- ♦ Γιώργου Χριστοδουλίδη, *Το απραγματοποίητο* (εκδόσεις Γαβριηλίδης)
- ♦ Νίκου Ορφανίδη, *Τα παλιά ποιητικά τετράδια* (εκδόσεις Ακτή)

2. ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ:

Το Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος για εκδόσεις 2010, μετά από κατά πλειοψηφία απόφαση της Κριτικής Επιτροπής, απονέμεται στον Άντη Ροδίτη μυθιστόρημα *Δέκα χιλιάδες μέλισσες* (εκδόσεις Αρμός).

Σκεπτικό βράβευσης:

Το έργο ανασυνθέτει μνήμες από την πρόσφατη ιστορία της Κύπρου, με κύριο υπόβαθρο τη διάψευση των εθνικών οραμάτων μέσα από ιδεολογικές συγκρούσεις που τραυμάτισαν και εξακολουθούν να τραυματίζουν τον ελληνισμό του νησιού. Με εντυπωσιακή δύναμη γραφής και καυστικό ρεαλισμό, βάλλει ευθέως εναντίον του στοχοποιημένου αντικειμένου του, χρησιμοποιώντας με πρωτότυπο τρόπο μυθοπλαστικά και ιστορικά στοιχεία, παραβολές, υπερβολές, οξύτατη σάτιρα και παθιασμένη δηκτικότητα. Το νεύρο και το πάθος του βιβλίου διεγείρουν δημιουργικά τον αναγνώστη, που είτε συμφωνεί είτε όχι με τα ιδεολογικά και πολιτικά πιστεύω του συγγραφέα, δεν μπορεί παρά να αποδεχτεί το δεδομένο ότι έχει μπροστά του ένα βιβλίο εξαιρετικά τολμηρό, το οποίο αξίζει να προσεχθεί και να συζητηθεί στο πλαίσιο ενός διαλόγου, που κατακυρώνει και το θρίαμβο της δημοκρατίας.

Βραχεία λίστα (επικρατέστερα έργα) στην Κατηγορία *Μυθιστόρημα*:

- ♦ Άντη Ροδίτη, *Δέκα χιλιάδες μέλισσες* (εκδόσεις Αρμός)
- ♦ Νίκης Μαραγκού, *Γεζούλ* (εκδόσεις Εστία)
- ♦ Μάριου Μιχαηλίδη, *Τα κρόταλα του χρόνου* (εκδόσεις Μεταίχιμο)
- ♦ Κώστα Αρμεύτη, *Αιχμάλωτος του τώρα* (εκδόσεις Εμπειρία Εκδοτική)
- ♦ Ευτέρπης Αραούζου, *Η περουκέρισσα του Βιβάλντι* (εκδόσεις Λιβάνης)

3. ΔΙΗΓΗΜΑ:

Το Κρατικό Βραβείο Διηγήματος για εκδόσεις 2010, μετά από κατά πλειοψηφία απόφαση της Κριτικής Επιτροπής, απονέμεται στη Νένα Φιλούση για το έργο *Ας ρώταγες ποιον αγαπάω* (εκδόσεις Παράκεντρο).

Σκεπτικό βράβευσης:

Το βιβλίο διηγημάτων *Ας ρώταγες ποιον αγαπάω* της Νένας Φιλούση, γραμμένο σε σφριγηλή, ζεστή και μουσική γλώσσα, χαρακτηρίζεται από λεπτή παρατήρηση της ζωής και κοινωνική ευαισθησία. Παρά το ανάλαφρο και παιγνιδίζον στυλ της γραφής, η συγγραφέας ανατέμνει διακριτικά πολλές ανθρώπινες καταστάσεις, ζωγραφίζοντας έντεχνα και με ποιητικές ανταύγειες ιστορίες που αποκτούν βαθύτερη ουσία και νόημα υπαρξιακό. Η γλυκόπικρη αποτύπωση των πραγμάτων και το κατακάθι της γνώσης διατυπώνονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να προσθέτουν στην ψυχολογική διεξόδυση της πεζογράφου μια αίσθηση φρεσκάδας και νεανικότητας.

Βραχεία λίστα (επικρατέστερα έργα) στην Κατηγορία *Διήγημα*:

- ♦ Νένας Φιλούση, *Ας ρώταγες ποιον αγαπάω* (εκδόσεις Παράκεντρο)
- ♦ Πανίκου Παιονίδη, *Όταν σφίγγουν το χέρι (Διηγήματα)*
- ♦ Δημήτρη Καραγιάννη, *Σκοτωμένα όνειρα*
- ♦ Δημήτρη Μικελλίδη, *Φεγγάρι άλλου ουρανού* (εκδόσεις Πεδίο)

4. ΔΟΚΙΜΙΟ / ΜΕΛΕΤΗ:

Το Κρατικό Βραβείο Δοκιμίου / Μελέτης, μετά από κατά πλειοψηφία απόφαση της Κριτικής Επιτροπής, απονέμεται στους Γιώργο Κεχαγιόγλου και Λευτέρη Παπαλεοντίου για το έργο *Ιστορία της νεότερης κυπριακής λογοτεχνίας* (έκδοση Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών).

Σκεπτικό Βράβευσης:

Η *Ιστορία της νεότερης κυπριακής λογοτεχνίας* καλύπτει ένα μεγάλο κενό, καθώς αποτελεί βασικό έργο πανοραμικής αναφοράς στην ελληνική λογοτεχνία της Κύπρου, το οποίο ξεκινά από το 12^ο αιώνα και την εποχή των Κομνηνών για να καταλήξει στις αρχές του 21^{ου} αιώνα. Η ροή των στοιχείων και η πληροφόρηση που παρέχει, ίσαμε την τελευταία στιγμή της έκδοσής του, είναι εντυπωσιακή. Παρόλο που ο χρόνος δεν είπε ακόμα την οριστική του λέξη, οι κρίσεις και οι απόψεις που εκτίθενται στο δεύτερο μέρος του βιβλίου, που αναφέρεται στην τουρκοκρατία και εντεύθεν, στοιχειοθετούν – ασχέτως προσωπικού στίγματος και επιλογών – μια τολμηρή διακινδύνευση που ενισχύει γόνιμα τον προβληματισμό ως προς την αξία αλλά και την καθολικότερη εικόνα της νεότερης κυπριακής λογοτεχνίας. Η ογκώδης και άρτια τυπογραφικά έκδοση του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών αποτελεί και το τεκμήριο της γνώσης, του μόχθου και της αγάπης των δύο ερευνητών για την εντόπια λογοτεχνία. Στο βιβλίο θίγονται θεμελιώδη ζητήματα της Κυπριακής Γραμματείας και αναδύονται ή φωτίζονται δυσεύρετα στοιχεία για σημαντικές περιόδους της. Παράλληλα κείμενα και άλλα δεδομένα έχουν καταρτιστεί με ιδιαίτερη φροντίδα, όπως και η εκτενέστατη βιβλιογραφία και τα ευρετήρια ονομάτων και τίτλων. Είναι όντως κατόρθωμα των δύο συγγραφέων / ερευνητών να τιθασεύσουν ένα τεράστιο υλικό και να φέρουν εις πέρας το υψηλής στάθμης και εμπέλειας εγχείρημά τους. Σημαντικό επίσης είναι ότι συνδυάζεται ένας εξαιρετικά ζωντανός αφηγηματικός λόγος με το λόγο του ερευνητή, του κριτικού και του γραμματολόγου, που οφείλεται στον χαρισματικό κυρίως λόγο των Γιώργου Κεχαγιόγλου και την πολύμοχθη κατάθεση και τις συγκριτολογικές παρατηρήσεις του Λευτέρη Παπαλεοντίου. Παρά το γεγονός ότι μέρος του βιβλίου αποτελεί ενδεχομένως πειραματική προσέγγιση που είναι ανοιχτή σε μετεξέλιξη, το ουσιαστικό είναι ότι το τελικό αποτέλεσμα καθιερώνει ένα έργο εξαιρετικά χρηστικό και ουσιαστικό για τη μελέτη της νεότερης κυπριακής – στο πλαίσιο και της ευρύτερης ελληνικής – λογοτεχνίας.

Βραχεία λίστα (επικρατέστερα έργα) στην Κατηγορία Δοκίμιο / Μελέτη:

- ◆ Γιώργου Κεχαγιόγλου και Λευτέρη Παπαλεοντίου, *Ιστορία της νεότερης κυπριακής λογοτεχνίας* (έκδοση Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών)
- ◆ Γιώργου Γεωργή, *Στους αντίποδες της Μεσογείου: Ισπανία – Κύπρος* (εκδόσεις Εν Τύποις)
- ◆ Κώστα Νικολαΐδη (εισαγωγή και επιμέλεια), *Ανθολογία ποίησης Θοδόση Πιερίδη* (εκδόσεις Τόπος)
- ◆ Χρίστου Χατζηαθανασίου (εισαγωγή και επιμέλεια), *Δημοσθένης Θ. Σταυρινίδης: Κυπριακά διηγήματα και άλλα* (εκδόσεις Χρ. Ανδρέου)
- ◆ Ανδρέα Μακρίδη, *Εκτουρκισμός των τοπωνυμίων της Κύπρου: η σοβινιστική προσέγγιση* (εκδόσεις Κ. Επιφανίου)
- ◆ Σάββα Παύλου, *Μικροφιλολογικά και άλλα* (έκδοση Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου)

5. ΧΡΟΝΙΚΟ / ΜΑΡΤΥΡΙΑ:

Το Κρατικό Βραβείο Χρονικού / Μαρτυρίας, μετά από κατά πλειοψηφία απόφαση της Κριτικής Επιτροπής, απονέμεται στο Δημήτρη Ταλιαδώρο για το έργο *286 ΜΤΠ (Μηχανοκίνητο Τάγμα Πεζικού): Πολεμικό ημερολόγιο 1974* (έκδοση Συνδέσμου Πολεμιστών 286 ΜΤΠ – 1974).

Σκεπτικό Βράβευσης:

Το βιβλίο 286 ΜΤΠ (Μηχανοκίνητο Τάγμα Πεζικού): Πολεμικό ημερολόγιο 1974 αποτελεί μια πολύτιμη συλλογή πρωτογενών πηγών της σύγχρονης κυπριακής τραγωδίας και μια κατάθεση ψυχής αυτών που υπηρέτησαν στο συγκεκριμένο τάγμα. Πρόκειται ουσιαστικά για μια κιβωτό που περιέχει τις ματωμένες μνήμες και τις αδάμαστες ψυχές εκείνων που έζησαν τα τραγικά γεγονότα, καθώς και την ανδρεία, την αυτοθυσία, τον αλτρουισμό και την ηρωική αντίσταση, αλλά και τα βασανιστήρια στα χέρια του τουρκικού Ατίλα του 1974. Πέρα από τα διδάγματα ευψυχίας και αληθινού πατριωτισμού, το βιβλίο προσφέρει την ευκαιρία για εθνική αυτογνωσία, καθώς φωτίζει και τις γενεσιουργές αιτίες της τραγωδίας, συμβάλλοντας αντικειμενικά στην εξαγωγή διδαγμάτων για το μέλλον του ελληνισμού. Ιδιαίτερα πρέπει να επισημανθεί η υποδειγματική και εξαντλητική καταγραφή συνεντεύξεων από τους πρωταγωνιστές μιας ιστορίας ή τους συγγενείς τους, αλλά και η παράθεση εγγράφων, φωτογραφιών, χαρτών, καταλόγων και η διάσωση παντός τύπου ιστορικών μαρτυριών.

Βραχεία λίστα (επικρατέστερα έργα) στην Κατηγορία Χρονικό / Μαρτυρία:

- ◆ Δημήτρη Ηρ. Ταλιαδώρου, 286 ΜΤΠ: Πολεμικό ημερολόγιο 1974 (έκδοση Συνδέσμου Πολεμιστών 286 ΜΤΠ – 1974)
- ◆ Χρίστου Γ. Αριστείδου, *Οι Αρόδες από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα* (έκδοση G.C.K. Aristidou Investments Ltd)
- ◆ Φρίξου Δημητριάδη, *Η ηρωική απόδραση: δύνασθε να αποδράσετε*
- ◆ Κώστα Παπαγεωργίου, *Η αναγεννησιακή αγιογραφία στην Κύπρο τέλη 19ου και 20ός αιώνας* (εκδόσεις Παλέττα)
- ◆ Γιάννη Ορφανίδη, *Κυθρέα, ο τόπος μου* (εκδόσεις Ακτή)
- ◆ Χρίστου Γ. Αριστείδου και Αικατερίνης Χ. Αριστείδου, *Γεροσκήπου: Η πόλη των ιερών κήπων* (έκδοση Πολιτιστικής Κίνησης Γεροσκήπου)

6. ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΩΤΟΕΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΥ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗ:

Το Κρατικό Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Λογοτέχνη, μετά από κατά πλειοψηφία απόφαση της Κριτικής Επιτροπής, απονέμεται στη Λουίζα Παπαλοΐζου για το έργο *Απειλούμενα είδη* (εκδόσεις Αφή).

Σκεπτικό Βράβευσης:

Τα διηγήματα της συλλογής *Απειλούμενα είδη* συναρθρώνονται από καλογραμμένες ιστορίες με ιδιαίτερες αρετές την πυκνή αφήγηση, την πρωτότυπη ανάπτυξη και την παρείσφρηση νεωτερικών στοιχείων. Η συγγραφέας μεταπλάθει με εξαιρετική τεχνική, χωρίς εξάρσεις και μελοδραματισμούς, απλά καθημερινά συμβάντα. Το στοιχείο της έκπληξης και οι ανατροπές κρατούν αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Ορισμένα διηγήματα συνομιλούν με τρόπο υπαινικτικό, φυσικά και αβίαστα, με τη σύγχρονη ιστορία του τόπου. Αλλά το κύριο στοιχείο είναι η στοχαστική περιπλάνηση της πεζογράφου που την συνέχει μια ποιητικότητα.

Βραχεία λίστα (επικρατέστερα έργα) στην Κατηγορία Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Λογοτέχνη:

- ◆ Λουίζας Παπαλοΐζου, *Απειλούμενα είδη* (εκδόσεις Αφή)
- ◆ Σουλβάνας Βανέζου, *Δευτερονόμιο για καλούς γραμματείς* (εκδόσεις Εν Τύποις)
- ◆ Χρίστου Τουλούρα, *Ο ελαιώνας των δακρύων* (εκδόσεις Εν Τύποις)
- ◆ Ανδρέα Αλεξάνδρου, *Μυστικός δεσμός* (εκδόσεις Εν Τύποις)

Την Κριτική Επιτροπή για τις Κατηγορίες 1-6 των Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας αποτέλεσαν οι πιο κάτω:

Κυριάκος Χαραλαμπίδης (Πρόεδρος), Νάσος Βαγενάς, Φώτης Δημητρακόπουλος, Γιώργος Μολέσκης, Μαρίνος Πουργούρης, Άννα Τζούμα, Λουίζα Χριστοδουλίδου.

7. ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Το Κρατικό Βραβείο Παιδικής Λογοτεχνίας απονέμεται ομόφωνα εξίσου στον Τάσο Αριστοτέλους για το έργο *Πλανήτης Γη μια ανοιχτή πληγή* (εκδόσεις Αριστοτέλους) και στην Κίκα Πουλχερίου για το έργο *Ξέδετα κορδόνια* (εκδόσεις Πατάκη).

Σκεπτικά βράβευσης:

1. *Ξέδετα κορδόνια*

Πρόκειται για ένα ρεαλιστικό μυθιστόρημα που τοποθετείται στη σύγχρονη Κύπρο, πρωτότυπο και με συμβολικό τίτλο. Πραγματεύεται με απόλυτη φυσικότητα το βασικό θέμα της «εμείς και οι ξένοι», σε πρωτοπρόσωπη αφήγηση, η οποία αποκαλύπτεται αρκετά πειστική. Το βραβευόμενο μυθιστόρημα διακρίνεται για την ποιοτική του γραφή, τη λογοτεχνικότητά του, η οποία συνδυάζεται με τρόπο αγαστό με το μύθο. Οι χαρακτήρες του είναι πραγματικοί, ενώ αξιοποιούνται έξυπνα τεχνικές γραφής όπως η πρωτοπρόσωπη αφήγηση και η χρήση ημερολογίου για να δοθεί και η άλλη άποψη (παρά τη χρήση της τεχνικής του «από μηχανής Θεού») που αποκαλύπτουν χαρακτηριστικά μιας ώριμης συγγραφέως, της οποίας διαφαίνεται η συγγραφική εμπειρία και ωριμότητα, καθώς η γενικότερη γραφή της δείχνει ότι ξέρει τι πρέπει να παρουσιάσει για να αναδείξει τα προβλήματα της ζωής. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι διακρίνει τη συγγραφέα μια ιδιαίτερη ευαισθησία στο χειρισμό των θεμάτων της.

2. *Πλανήτης Γη μια ανοιχτή πληγή*

Η Επιτροπή θεωρεί άξια να βραβευτεί τη συγκεκριμένη ποιητική συλλογή, επειδή παρουσιάζει αρκετό ενδιαφέρον και αποτελεί έκπληξη, καθώς προσαρμόζει τη συγκεκριμένη ποιητική φόρμα σε μέσο μύησης των παιδιών σε σύγχρονες μορφές ποίησης, γεγονός που αποτελεί κατάκτηση. Κρίνει επίσης ότι αποτελεί πρωτοτυπία η με χαϊκού αισθητική απόλαυση των παιδιών, ενός δύσκολου ανατολίτικου ποιητικού είδους, και δέχεται ότι το χαϊκού ως είδος μπορεί να είναι πιο κοντά στο παιδί παρά στον ενήλικα, χάρη στην περιεκτικότητά του. Η Επιτροπή διακρίνει στη συλλογή αμεσότητα και καθαρότητα στη σύλληψη και στην απόδοση του στιγμιαίου μιας εικόνας, μιας σκέψης, ενός συναισθήματος που αποτελούν ποικίλες ποιητικές εκφάνσεις πολιτικοκοινωνικών και οικολογικών μηνυμάτων. Διαπιστώνει ότι με λυρικές εικόνες ο ποιητής ευαισθητοποιεί τα παιδιά σε καίρια ζητήματα της εποχής, όπως είναι το οικολογικό, τα οποία υποβαθμίζουν και απειλούν τη ζωή πάνω στον πλανήτη, ενώ παράλληλα βεβαιώνει ότι με εγρήγορση και συντονισμένη συλλογική δράση δεν θα χαθεί από τη ζωή μας το γέλιο, το τραγούδι, η ελπίδα, η ειρήνη, η ευτυχισμένη νεότητα.

Βραχεία λίστα (επικρατέστερα έργα) στην Κατηγορία Παιδική Λογοτεχνία:

- ◆ Κίκας Πουλχερίου, *Ξέδετα κορδόνια* (εκδόσεις Πατάκη)
- ◆ Τάσου Αριστοτέλους, *Πλανήτης Γη μια ανοιχτή πληγή* (εκδόσεις Αριστοτέλους)
- ◆ Μαρίας Μιχαηλίδου-Καδή, *Η Σοφία και το μικρό δάσος* (εκδόσεις Κ. Επιφανίου)
- ◆ Έλλης Παιονίδου, *Το συννεφάκι που φοβότανε τον άνεμο και άλλες οικολογικές ιστορίες* (εκδόσεις Κ. Επιφανίου)
- ◆ Μαρίας Ολυμπίου, *Γάιδαρε, για πού;* (εκδόσεις Βιβλιόφωνο)

8. ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Το Κρατικό Βραβείο Νεανικής Λογοτεχνίας απονέμεται κατά πλειοψηφία στη Γιόλα Δαμιανού Παπαδοπούλου για το έργο *Η απαγωγή του Γκάπι* (εκδόσεις Άγκυρα).

Σκεπτικό βράβευσης:

Η Επιτροπή, μετά από ενδελεχή και εμπειριστατωμένη συζήτηση αποφάσισε να βραβεύσει το μυθιστόρημα της Γιόλας Δαμιανού-Παπαδοπούλου *Η απαγωγή του Γκάπι* για τους παρακάτω λόγους: Η Επιτροπή θεωρεί ότι υπερτερεί σημαντικά σε σχέση με τα υπόλοιπα υποψήφια έργα ως προς τις γενικότερες λογοτεχνικές αρετές του, καθώς είναι ένα ολοκληρωμένο, πρωτότυπο νεανικό μυθιστόρημα με σύγχρονη θεματογραφία. Το συγκεκριμένο μυθιστόρημα θίγει ποικίλα σύγχρονα θέματα μέσα από το μανδύα της επιστημονικής φαντασίας στην κοινωνική και ιατρική της μορφή και στα ηθικά ζητήματα που απορρέουν από αυτήν (ουσιαστικά πρόκειται για κράμα μυστηρίου, περιπέτειας, αστυνομικού μυθιστορήματος και επιστημονικής φαντασίας), όπως είναι η οικολογία, το εμπόριο γυναικών, η εμπορία οργάνων, ανεξάρτητα αν η δράση του τοποθετείται στην Κύπρο, μολοντί εκδόθηκε στην Ελλάδα, και εμπλέκει μεγάλα παιδιά και εφήβους στη δράση και στην επίλυσή τους, καθώς αγωνίζονται να δώσουν απαντήσεις σε ζητήματα που τίθενται. Έτσι, το μυθιστόρημα γίνεται ακόμα πιο πειστικό, καθώς οι νέοι αγωνίζονται για ένα καλύτερο μέλλον. Η γραφή είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα, παρά τη συχνή χρήση του διαλόγου, και αποκαλύπτει ένα λογοτεχνικό ύφος που ταιριάζει απόλυτα στη θεματολογία του, μολοντί χαρακτηρίζεται από ρομαντικά στοιχεία. Είναι απαλλαγμένο από κάθε ίχνος διδακτισμού, γεγονός που το καθιστά ακόμα πιο γοητευτικό, λαμβανομένης υπόψη και της ποικίλης θεματικής του. Το μυθιστόρημα γράφεται από την οπτική ενός μεγάλου παιδιού και όλα τα γεγονότα περνούν μέσα από τα μάτια μυθοπλαστικών χαρακτήρων που ηλικιακά βρίσκονται στο κατώφλι της εφηβικής ηλικίας. Είναι επομένως απαλλαγμένο από την οπτική του ενήλικα και συγκεκριμένα του ενήλικα συγγραφέα. Η με τον προσωπικό τρόπο της συγγραφέως διαχείριση του αφηγηματικού υλικού και των αφηγηματικών τεχνικών από τη συγγραφέα προσανατολίζει προς μια ενδιαφέρουσα και σωστά δομημένη ιστορία για μεγάλα παιδιά και εφήβους.

Βραχεία λίστα (επικρατέστερα έργα) στην Κατηγορία Νεανική Λογοτεχνία:

- ◆ Γιόλας Δαμιανού Παπαδοπούλου, *Η απαγωγή του Γκάπι* (εκδόσεις Άγκυρα)
- ◆ Λέφης Κουπετίδη, *Χωρίς μυστικά* (εκδόσεις Κ. Επιφανίου)
- ◆ Μάρλεν Λόντου Διονυσίου, *Το όνειρο του αγγέλου* (εκδόσεις Αφή)
- ◆ Μάρως Ματθαίου, *Τα χελιδόνια του κάμπου* (εκδόσεις Καρπασσιάννα-Πολιτισμός)

Την Κριτική Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Παιδικής / Νεανικής Λογοτεχνίας αποτέλεσαν οι πιο κάτω:

Γιώργος Παπαντωνάκης (Πρόεδρος), Δώρος Θεοδούλου, Κώστας Κατσώνης, Πέτρος Πανάου, Μαρία Πυλιώτου.

9. ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥ / ΝΕΑΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Το Κρατικό Βραβείο Εικονογράφησης Παιδικού / Νεανικού Βιβλίου απονέμεται κατά πλειοψηφία στο Φρίξο Μιχαηλίδη για την εικονογράφηση του βιβλίου της Κατίνας Ζένιου Κωνσταντινίδου *Άλφα, βήτα... 2, 3 άνω κάτω τα σχολεία* (εκδόσεις Πάργα).

Σκεπτικό βράβευσης:

Πολύ καλή και προσεγμένη έκδοση. Εικονογράφηση με παιχνιδιάρικη προσέγγιση και χρωματικές αντιθέσεις. Η σύνθεση εικόνας και κειμένου δημιουργεί ένα ενιαίο σύνολο, ενώ η εικονογράφηση έχει πρωταγωνιστικό ρόλο. Στην πρώτη ιστορία ο εικονογράφος συνδυάζει με επιτυχία τις επίπεδες φιγούρες του και το τσαλακωμένο χαρτί κυρίως για τη λίμνη, παραπέμποντας σε κολλάζ. Ενδιαφέροντα στοιχεία της εικονογράφησης, που συναντούμε σχεδόν σε όλες τις σελίδες, είναι το παιχνίδι με τα ανοιχτά βιβλία και οι βαρκούλες από εφημερίδα. Τα γράμματα που τις κοσμούν μοιάζουν να συνομιλούν με αυτά των κειμένων.

Στη δεύτερη ιστορία ο εικονογράφος στηρίζεται περισσότερο στην τεχνική των κόμικς, χωρίς να δημιουργεί εφέ. Καλό σκίτσο σε μεγάλες συνθέσεις με ζωντανά χρώματα και μια ευφάνταστη προσωποποίηση των αριθμών ως παπιών. Οι δύο εικονογραφήσεις λειτουργούν αρμονικά μέσα στο βιβλίο, καθιστώντας το πολύ ελκυστικό για μικρά παιδιά. Η τεχνολογία έχει αξιοποιηθεί με θετικό τρόπο.

Βραχεία λίστα (επικρατέστερα έργα) στην Κατηγορία *Εικονογράφηση Παιδικού / Νεανικού Βιβλίου*:

- ♦ Για την εικονογράφηση του Φρίξου Μιχαηλίδη, Κατίνας Ζένιου Κωνσταντινίδου, *Αλφα, βήτα... 2,3... άνω κάτω τα σχολεία* (εκδόσεις Πάργα)
- ♦ Για την εικονογράφηση του Ανδρέα Χατζηαθανασίου, Ανδρέα Χατζηαθανασίου, «*Δε μου λες, λιοντάρι ...*» (εκδόσεις Πάργα)
- ♦ Για την εικονογράφηση της Σάντρας Ελευθερίου, Αθηνάς Μιχαήλ, *Τα δύο αδέρφια που έγιναν μανιτάρια* (εκδόσεις Κ. Επιφανίου)
- ♦ Για την εικονογράφηση της Μάρλεν Καρλετίδου, Μελίσσας Έκκερς, *Πετώντας σε κόκκινους ουρανούς* (έκδοση Πολιτιστικού Συνδέσμου Πάνθεον)
- ♦ Για την εικονογράφηση του Christopher Malapitan, Γιουλι Τάκι, David Officer, Christopher Malapitan, *The tunnel/Το τούνελ* (έκδοση INDEX: Research & Dialogue)

Την Κριτική Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Εικονογράφησης αποτέλεσαν οι πιο κάτω:
Γενεθλής Γενεθλίου (Πρόεδρος), Ευγενία Βασιλούδη, Λουίζα Καϊμάκη, Μαρία Λοϊζίδου, Θεοδώρα Πυλιώτου.

Τα βραβεία θα επιδώσει ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, κ. Γιώργος Δημοσθένους, σε ειδική τελετή, η ημερομηνία και ο χώρος πραγματοποίησης της οποίας θα ανακοινωθεί σύντομα.

20 Ιανουαρίου 2012

ΜΘ